

TOERISTISCH OOSTENDE: EEN ATTRAKTIEPOOL

Gerti Wouters
Officieel Bureau voor Toerisme, Oostende

Inleiding

Als enige stad aan de kust vormt Oostende een aantrekkelijke vakantiebadplaats voor binnen- en buitenlandse toeristen. Want naast het meer dan 8 kilometer fijne zandstrand, die uiteraard dé attractie voor vele vakantiegangers vormt, biedt Oostende een waaier van ontspanningsmogelijkheden. De bruisende binnenstad, met haar auto-vrije winkelstraten en pleintjes met terrasjes wordt gedurende het seizoen op professionele wijze geanimeerd door kunstenaars van velerlei genre. Wie groen zoekt komt in de stadsparken, met of zonder cafetaria en recreatieve accommodatie en in het uitgestrekte duinen- en polderlandschap dat Oostende omringt, aan zijn trekken.

Het artistieke verleden van een aantal beroemde Oostendenaars vormt de basis voor een fraaie kollektie kunstwerken en curiosa verspreid over de stedelijke en provinciale musea. Een aantal prachtige historische gebouwen en de herinnering aan Koning Leopold II die destijds Oostende verkoos als vakantieverblijfplaats geven Oostende een aparte atmosfeer.

In Oostende is de tijd echter niet stil blijven staan. Moderne sportakkommodatie, van zwembad, over tennisterreinen tot rolschaatspiste, een uitgebreid aanbod aan hotels en restaurants, van verfijnde sterrenklasse tot familiepen-sion, een aantal campings aan de duinen nodigen de toerist uit voor een aangename en gevarieerde vakantie.

Met dit aanbod is Oostende elk jaar goed om een hele stroom bezoekers op te vangen. In 1990 werden niet minder dan 916.386 overnachtingen geteld. De Officiële Dienst voor Toerisme kreeg in 1990 3.848 schriftelijke aanvragen voor informatie. Daarnaast kwamen er 15.702 telefonische vragen binnen en 53.775 toeristen bezochten persoonlijk

Officieel Bureau voor Toerisme, Oostende

Oostende gaf een Koninklijke start aan het Belgisch toerisme. Ook vandaag heeft het nog heel wat te bieden op toeristisch vlak.

het Toerismebureau voor een toeristische brochure, een evenementenkalender of andere informatie. Hoofdmoot vormen nog altijd de Belgen die vakantie nemen of op uitstap gaan in eigen land. Welgeteld 363.082 Belgen overnachtten in 1990 in Oostende. De Britten volgden met 194.804 overnachtingen, waar ook Duitsers (41.040), Nederlanders (35.580), Fransen (26.430) en Luxemburgers (16.360) nemen graag vakantie in Oostende. Het totale aantal E.G.-overnachtingen bedroeg 888.770. Ook andere Europeanen vinden blijkbaar de weg naar Oostende, dat zijn deuren wereldwijd openzet.

Een stad met een toeristisch verleden

Het ontstaan van de toeristische bedrijvigheid te Oostende dateert uit 1784 toen de Brit William Hasketh, aangespoord door de bekendheid die Oostende als neutrale haven bij de Engelsen genoot, het initiatief nam om op het strand aan de baders verfrissingen te verkopen. Het nemen van zeebaden was al enige tijd populair en langzaam werd aristokratisch Europa gewonnen voor deze nieuwe vorm van ontspanning. Zo ook Leopold I, Koning der Belgen en zijn familie. Zijn liefde voor Oostende en zijn voorkeur om er regelmatig een vakantieverblijf door te brengen zijn het startschot voor de toeristische ontwikkeling van deze stad aan de zee. Talrijke verbindingswegen over water en land worden aangelegd (de Spoorlijn

Oostende-Brussel, 1838; de scheepvaartlijn naar Dover 1846) die talrijke bezoekers naar zee brengen.

Onder Leopold II, die de liefde voor Oostende van zijn moeder, koningin Louise-Marie geërfd heeft, kent Oostende een enorme bloei. In 1865, het jaar van zijn kroning, wordt Oostende bovendien van zijn functie als militaire vestigingsstad ontslagen, waardoor het licht op groen komt te staan voor de uitbouw tot een ware badstad. De zeedijk wordt verbreed tot wandeldijk en omzoomd door luxueuze hotels en villa's. Leopold II wil van Oostende de eerste badstad van Europa, zelfs van de wereld maken. Er worden publieke parken aangelegd die tot op vandaag de dag unieke groenzones in de stad vormen. De door op zijn initiatief opgetrokken gebouwen — de koninklijke stallingen, de inmiddels vernieuwde koninklijke villa, de koninklijke renbaan, de koninklijke (wandel) gaanderijen langs de dijk, een nieuw Kursaal, vormen nog altijd een schat aan bouwkundig erfgoed die van Oostende een stad met een heel speciale atmosfeer maken. In 1933 wordt het Termaal Instituut geopend, een glorievol bouwwerk dat, geflankeerd door de koninklijke en Venetiaanse gaanderijen de Oostendse kuststrook een apart gezicht geeft.

Twee oorlogen vernietigen gedeeltelijk de oude stad. Maar telkens herrijst Oostende, krachtiger dan tevoren. Het stadsbeeld wordt hier en daar gewijzigd, aangepast aan moderne behoeften. Het Casino, de renbaan, de haven en een groot deel van de zeedijk worden herbouwd en maken van Oostende een stad die het hele jaar door bruist van leven.

Een haven als attractie

De haven van Oostende omvat een handelshaven, een visserhaven en een jachthaven. Vooral deze twee laatste bepalen voor een groot deel het toeristisch beeld van Oostende. Dat de Vissershaven van Oostende de tweede grootste en belangrijkste is van België, is uiteraard van primordiaal belang. Ook vanuit toeristisch oogpunt vormt zij echter een attractie.

De dokken van de vissershaven grenzen aan de binnenstad en worden afgeboord door de keur aan visrestaurants.

Maar ook het vismijncomplex met zijn visverkoophalle van 6.720 m² en haringhalle (6.400 m²) waar de vis gelost, gesorteerd, gekeurd en tenslotte op traditionele wijze bij afroeping en toeslag

geveild wordt, zijn een bezoek waard.

De Mercatorjachthaven, die zijn naam dankt aan de aanwezigheid van de driemaster Mercator, mondt eveneens uit in de binnenstad. Ook deze haven dankt haar ontstaan aan Leopold I. Tijdens zijn bewind deden vele Engelse jachten Oostende aan. Op initiatief van Leopold II werd in 1878 een grootse zeilwedstrijd van Oostende naar Dover georganiseerd, in 1880 gevolgd door een zeilrace over de Atlantische Oceaan. Vanaf dan werd Oostende een centrum voor de zeilsport.

Ook vandaag de dag nog worden jaarlijks internationale zeilwedstrijden georganiseerd. Om op deze toeristische trend in te spelen werden de oude dokken in 1976 volledig vernieuwd. De Mercator-jachthaven omsluit nu een wateroppervlakte van 3,2 ha en vormt voor de plezierzeilers een aangename en comfortabele aanlegplaats.

Het Museumschip Mercator en het Noordzeeaquarium zijn twee musea die een bezoek aan de haven extra interessant maken.

Officiele Bureau voor Toerisme, Oostende

De Mercator koos als opleidingschip voor toekomstige koopvaardijofficieren het zeegeat in 1932, voer jarenlang over de wereldzeeën. Omstreeks 1960 werd de Mercator uit de vaart genomen en ingericht als museumschip. Oorspronkelijk werd de Mercator gemeerd te Antwerpen. Ter ere van de feestelijkheden van het 1.000-jarig bestaan van Oostende werd het echter naar Oostende overgebracht. In 1990 werden niet minder dan 128.000 bezoekers geteld.

Ook het Noordzee-aquarium is goed voor 48.000 bezoekers per jaar. Oorspronkelijk was het aquarium een particuliere verzameling van vis- en schaaldieren uit de Noordzee.

In 1973 werd besloten om de vroegere garnaalmijn op de Visserskaai om te vormen tot een op wetenschappelijke basis uitgewerkt aquarium.

Schatten van Oostendse Meesters

James Ensor, Leon Spilliaert, Constant Permeke, Jef Van Tuerenhout, Etienne Elias, Roland Devolder, Luc Martinsen, Herman Bellaert, William Sweetlove: een greep uit de verschillende generaties kunstenaars die te Oostende leefden en werkten of dat nog altijd doen.

Het *Stedelijk Museum voor Schone Kunsten* (Wapenplein) verzamelt kunstwerken van de Romantiek tot heden, met als centrale figuur James Ensor. Daaromheen staan werken van Belgische tijdgenoten, waaronder heel wat Oostendse meesters en de collectie gelauwerde werken van de 'Europaprijs

voor schilderkunst van de Stad Oostende', een tweejaarlijkse wedstrijd.

Het *Museum Ensorhuis*, Vlaanderenstraat 27, is het laatste woonhuis van kunstschilder James Ensor. Hij kwam hier wonen in 1917 en verbleef er tot zijn overlijden in 1949. Met behulp van de originele meubilering en met fotoreproducties van Ensor-schilderijen wordt de authentieke levenssfeer van de kunstenaar opgeroepen.

Een overzicht van de moderne Belgi-

sche kunst krijgt men in het *Provinciaal Museum voor Moderne kunst*. Naast de omvangrijke vaste kollektie zijn er ook geregeld tentoonstellingen van grote moderne kunstenaars te zien. Tevens is er een kindermuseum en een jeugdate-lier.

In 1990 ontvingen de drie musea samen zo'n 87.000 bezoekers (PMMK: 70.000, Stedelijk Museum: 9.576, Ensorhuis: 7.415).

Openluchtrecreatie alom

Wie Oostende zegt denkt zee en strand. De Oostendse stranden nodigen uit tot wandelen, zonnen, zwemmen of watersporten. Surfen gebeurt in een aparte zone.

Nagenoeg het hele jaar door leidt een ervaren natuurgids ingerichte strandwandelingen. Het Maria-Hendrikapark met z'n 45 ha groen is een paradijs voor wandelaars.

Het Leopoldpark roept herinneringen op aan weleer: de slingerende paden, de oude kiosk, de resten van de oude stadswallen, het bloemenuurwerk en het uitzicht op het beroemde beeldhouwwerk 'De Zee', vormen samen één romantisch geheel.

Het Koningspark, de tuin van de vroegere Koninklijke Villa, paalt aan de zeedijk.

Bijzonder is ook het Toeristisch Re-creatie park Raversijde. Het Koninklijke domein, ooit toebehorend aan Prins Karel heeft een oppervlakte van 45 ha. Het is de bedoeling er een voor het publiek toegankelijk recreatiepark in te richten waar temidden van natuurlijke duinen ook verschillende musea zullen te bezoeken zijn: het Memoriaal Prins Karel en het Openluchtmuseum Atlantikwall.

Twee aparte trekpleisters: het Casino Kursaal en de Wellington Hippodroom

In het Kursaalgebouw, dat in 1953 werd ingehuldigd wordt het hele jaar door een zorgvuldig geselecteerd programma van concerten, balletten en andere spektakels aangeboden. In de speelzaal komen binnen- en buitenlandse gasten hun geluk beproeven. De grootste speelzaal van België is het hele jaar geopend.

Op de Wellington Hippodroom worden er tijdens de zomer tot vijfmaal per week draf- en galoprennen gehouden.

Officied Bureau voor Toerisme, Oostende

Oostende Sportstad

Oostende verwent zijn sportieve toeristen: het uitgestrekte strand is een ideale plek om heel wat recreatiesporten als jogging, volleybal, petanque, enz. te beoefenen. De zee, met afzonderlijke surf- en badzone, vormt een uitdaging voor watersportamateurs of professionele sportbeoefenaars.

Zwemmers beschikken eerder over het Stedelijk zwembad, een complex met 4 baden met verwarmd en gezoniseerd zeewater, twee buitenbaden, ligweiden en cafetaria met zonneterrassen. Het binnenbad is met zijn afmetingen van 50 op 20 m (diepte tussen 1,10 en 4,20 m) een van de grootste en snelste zwembaden van het land.

De 'Spuiikom' is hét trefcentrum voor de beoefenaars van watersporten, voornamelijk surfers.

In Oostende zijn tenslotte sportzalen en -terreinen voor alle mogelijke sporten. Elk jaar worden er ook, voor een aantal disciplines, wedstrijden met internationaal allure georganiseerd. In het Sportpark kan men terecht voor voetbal. Amerikaans voetbal, tennis, basketbal, jogging, atletiek en tal van andere disciplines.

Speciaal aantrekkelijk voor toeristen is ongetwijfeld de actie 'Oostende Beweegt'. Elk jaar worden gedurende de maanden juli en augustus in de sportcentra en op het strand initiaties en toernooien gehouden. Onder deskundige begeleiding kan men er allerlei gevechtssporten, balsporten en watersporten leren.

En nog veel meer...

Wie Oostende zegt kan nauwelijks raden wat deze Koningin der Badsteden allemaal nog aan schatten verbergt.

Een wandeling door de binnenstad laat tal van authentieke plekjes ontdekken. De Peperbusse, de oude romaanse toren van de vroegere hoofdkerk, op zich een machtig getuige van een woelig verleden, herbergt thans een museum. De oude Kapucijnenkerk is al eeuwenlang de bidplaats van de vissers. Men ziet er talrijke scheepsmodellen die door de vissers werden geofferd als dank voor een behouden vaart.

Het Heemkundig Museum 'De Plate' bevat een ruime verzameling voorwerpen betreffende de geschiedenis en folklore uit Oostende.

Voor wie graag wat verder op verkenning gaat is er Stene, het dorp in de stad, waar tal van typische restaurantjes de vele bezoekers verwelkomen. Wie dan nog niet moe is kan te voet of per fiets het polderlandschap intrekken, het vlakke land, dat Jacques Brel zo mooi bezong.